Lainsäädäntö ja hallinto/Yrityslainsäädäntö
Santeri Suominen

8.10.2015

Tuomioistuinmaksut - immateriaalioikeusasiat markkinaoikeudessa

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Eduskunnan lakivaliokunta päätti kuulemisessaan 7.10.2015 pyytää Elinkeinoelämän keskusliitolta (EK) lisätietoja immateriaalioikeudellisten asioiden tuomioistuinkäsittelystä etenkin tilastotietojen osalta. Lisälausuntonaan EK lausuu seuraavan.

1 Valitusasioita enemmän kuin riita-asioita

Immateriaalisia valitusasioita on markkinaoikeudessa (MaO) määrällisesti paljon suhteessa riita-asioihin. Lisäksi ne ovat useimmiten muuten kustannukseltaan suhteellisen vähäisiä, mutta vaikutus oikeusturvan saatavuuden kannalta voi olla hyvinkin merkittävä erityisesti pienelle yritykselle.

Markkinaoikeudessa (MaO) käsiteltävien IPR-asioiden määristä yleisesti voidaan todeta se, että teollisoikeudellisia valitusasioita (patentti/tavaramerkki/ malli jne. rekisteröintipäätösten valitukset jotka ennen IPR-tuomioistuimen perustamista käsiteltiin PRH:n valituslautakunnassa hallintolainkäyttöasioina) on keskimääräin 200 / vuosi. Lisäksi riita- ja hakemusasioita (IPR – loukkaus-, turvaamistoimi- ja vahingonkorvausasioita, jotka käsiteltiin teollisoikeuksien osalta Helsingin käräjäoikeudessa) vastaavasti n. 100 / vuosi, yhteensä siis 300 asiaa / vuosi.[1]

Arvio perustuu IPR-tuomioistuimen valmistelun yhteydessä tehtyyn selvitykseen vuodelta 2011 ja sisältää pidemmän aikavälin seurannan. IPR-oikeuksia koskevat rikokset puolestaan jäivät käsiteltäviksi käräjäoikeuksissa ja niitä on suhteellisen pienilukuinen määrä.

Enemmistö immateriaalioikeudellisista asioista on PRH:a koskevia valitusasioita, jotka hakijat ovat usein hoitaneet ilman asiamiestä. EK huomauttaa, että valituksenalaisen rekisteröintipäätöksen kulut hakijalle ovat olleet siihen mennessä PRH:n hakemuksista vain joitakin satoja euroja. Suhteessa tähän esitetty uusi 2 000 euron maksu olisi epäedullista kehitystä hakijan oikeusturvan kannalta.

Lisätietoja MaO:n tilastoista antanee MaO.

[1] Esimerkiksi vuonna 2014 MaO:ssa ratkaistiin teollis- ja tekijänoikeudellisia (patentti, tavaramerkki, mallioikeus, toiminimi tai muu kaupparekisterimerkintä, hyödyllisyysmalli, verkkotunnus tai muu teollisoikeus) valitusasioita 202 kpl. Riita-asioita ratkaistiin puolestaan 17 kpl.